

Pilar 3

Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

Oppdatert pr 31. desember 2024

Innhold

1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Styring og kontroll av risiko	2
2.1 Formål og prinsipper for ICAAP	2
2.2 Bruk av ICAAP	3
2.3 Organisering av risikostyringen	3
2.4 Mål for kapitaldekning	6
3. Bankens retningslinjer for godtgjørelsespolitikk	7

1. Innledning og formål med dokumentet

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2024 med mindre annet fremgår.

2. Styring og kontroll av risiko

2.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP er bankens prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stress-scenarioer og på denne måten testet om banken sin ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstesten har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et scenario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som er tilpasset banken som grunnlag for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP rapporten.

ICAAP-rapporten for 2024 ble behandlet i bankens risiko- og revisjonsutvalg, med endelig vedtak i styret om fremtidige kapitalmål den 15. mai 2024.

Bankens administrasjon har forberedt dokumentasjonen, og styret har gjennom diskusjoner i styremøtene konkludert på bankens kapitalbehov.

Intern revisor har gått igjennom rapporten med tilhørende beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingen og avgitt sin uavhengige erklæring.

Finanstilsynet vurderer gjennom Supervisory review and evaluation process (SREP) det samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov. Bestemmelsene om vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er tatt inn i finansforetaksloven. Dessuten vises det til veiledning datert 20. desember 2024 som omhandler «Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov». Veiledningen beskriver hovedelementene i Finanstilsynets metode for å vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP), herunder inndeling av finansforetakene i fire grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet.

Aurskog Sparebank er kategorisert i SREP-gruppe 4, noe som innebærer at banken vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år. Som del av SREP - prosessen fastsetter Finanstilsynet et individuelt pilar 2- krav for banken som dekker risikoer som ikke er dekket eller bare delvis er dekket av minstekravet i pilar 1. Dette ble offentliggjort i april 2022 for Aurskog Sparebank, hvor den ble fastsatt til 2,7% gjeldende fra 30.04.2022. Banken vil få et nytt pilar 2-krav i løpet av 2025.

2.2 Bruk av ICAAP

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minst én gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til adm. banksjef i policydokumenter for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for risikostrategiene.

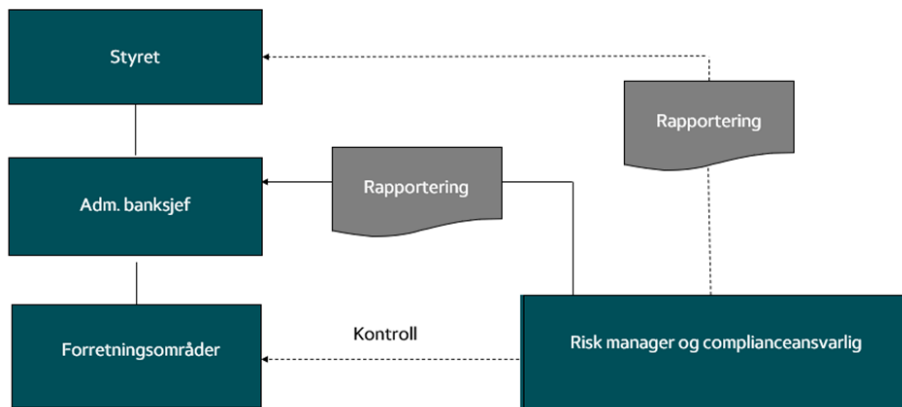
Ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres blant annet i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll.

2.3 Organisering av risikostyringen

Styret har gitt overordnede prinsipper for internkontrollen og en beskrivelse av organiseringen av funksjoner, samt satt krav til helhetlig risikostyring. Styret fastsetter rammer for kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko i separate underliggende policydokumenter.

Banken etablerte i 2010 rollen risk manager, som ble utvidet til en risikostyrings- og compliancefunksjon. Stillingen er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret. I henhold til retningslinjene vedtatt for funksjonen skal risk manager sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt, og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene. Funksjonen sikrer at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll som samsvarer med eksterne og interne krav. Risk manager skal særlig være en aktiv støtte i styrets arbeid med risiko, utvikling av risikostrategi, oppnåelse av mål innenfor fastsatt risikotoleranse mv., og skal involveres i beslutninger av betydning for bankens risikoeksponering og risikoprofil. Stadig økende krav og

innhold i ansvarsområdet medførte at banken fra 1. mars 2022 delte opp funksjonen risikostyring og compliance. Banken ansatte ny Compliance-ansvarlig 1. mars 2022.

2.3.1 Kredittrisiko

Bankens kredittrisiko skal være moderat, jf. bankens kredittpolicy. Det overordnede mål for bankens kredittvirksomhet er å ha en engasjementsportefølje med en kvalitet og en sammensetning som sikrer banken lønnsomhet etter tap i et langsiktig perspektiv. Engasjementsporteføljen skal ha en kvalitet som er forenlig med bankens målsetning om en moderat risikoprofil. For høyrisikoengasjement skal målsetningen være å bedre klassifiseringen eller avvikle kundeforholdet.

Bankens policy for kredittrisiko og kredittåndbok beskriver blant annet krav, rammer og organisering på kredittområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmaktsstruktur ved innvilgelse av lån og kreditter, og har for større kredittsaker etablert to kredittutvalg. Kredittutvalgenes sammensetning bestemmes av administrerende banksjef. Kundeansvarlig framlegger og presenterer normalt sine saker for utvalget. Saker som skal behandles i styret innstilles overfor styret etter behandling i kredittutvalget ledet av administrerende banksjef. Sakene skal fremlegges kredittutvalgene senest dagen i forveien av styremøtet.

Kredittutvalgene skal ha en tilleggsfunksjon som kompetanseoverførende organ i banken.

Styret skal få forelagt bankens kreditteksponeringer over MNOK 50 årlig. Videre skal styret få forelagt de 20 største, samt de 20 mest tapsutsatte engasjementene minimum årlig. Summen av dette gjør at styret blir meget godt kjent med de største engasjementene banken har.

For kredittsaker hvor kundens konsoliderte kredittengasjement overstiger MNOK 100 skal styret fatte vedtak i saken. Alle saker over MNOK 20 refereres i sin helhet til styret. Ytterligere løft av disse bør vurderes nøye, både med henblikk på bankens grenser, og også opp mot kundens sårbarhet ved behov for ytterligere likviditet. Slike saker vurderes enkeltvis og fremlegges for styret.

Det skal være samsvar mellom kompetanse, ressurser og de engasjement som bevilges og forvaltes. Banken skal kun påta seg kredittrisiko banken kan forstå og følge opp. Banken stiller høye etiske krav, og ønsker ikke bli forbundet med aktiviteter, kunder eller bransjer som har tvilsomt renommé. Banken ønsker ikke kunder som:

- a. ved tidligere atferd viser at de ikke klarer å styre sin økonomi

- b. har opptrådt uredelig
- c. har påført banken tap med mindre kunden selv ikke er å bebreide for dette forholdet og samtidig har samarbeidet med å finne konstruktive løsninger

Det viktigste parameteret i enhver kredittvurdering skal være gjeldsbetjeningsevnen. Uten tilfredsstillende gjeldsbetjeningsevne skal kreditt normalt ikke ytes, selv med fullgod sikkerhet.

2.3.2 Likviditetsrisiko

Bankens likviditets- og markedspolicy fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko. Likviditetsrisiko defineres som muligheten for at banken ikke skal være i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall evt. ikke være i stand til å dekke sitt framtidige likviditetsbehov, herunder spesielt risiko for at banken ikke vil kunne refinansiere forfall på obligasjonslån / pengemarkedslån.

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert.

LCR er myndighetenes mål for størrelse og kvalitet på likviditetsreservene. Banken skal ha en LCR på minimum 110 %, noe som tilfredsstillt kravet fra myndighetene med god margin (gjeldende krav er 100 % fra 31.12.2017). Banken hadde pr. årsskiftet en LCR på 266 %.

Finansierings langsiktighet og diversifisering

Banken benytter følgende innlånskilder:

- Innskudd
- Verdipapirmarkedet
- EBK
- Lån fra Norges Bank mot deponerte sikkerheter (Slike lån er tilgjengelige, men ikke i bruk)

Banken er avhengig av tillit fra innlånskildene, og er særlig avhengig av tillit i tilknytning til direkte opptak av verdipapirgjeld. Slik tillit skal oppnås ved god løpende lønnsomhet og soliditet som reflekterer bankens risikoprofil. Ved fastsetting av bankens kapitalmål skal hensynet til tilliten i markedet tillegges stor vekt. Løpende følges flere av Norges største meglerhus opp for å sikre at banken har flere kilder til verdipapirmarkedet. Banken deltar også i denne sammenheng på investorpresentasjoner.

Banken har over lang tid opplevd god tilgang til ordinære fremmedkapitalkilder (innskudd og innlån fra verdipapirmarkedet). Med bakgrunn i forventninger om makroøkonomisk utvikling, samt bankens økonomiske resultater, kapitaldekning og en godt strukket forfallsprofil på markedsfinansiering, forventer banken ikke at markedet for finansiering skal bli særskilt utfordrende i nærmeste fremtid. Bankens kapitalmål bidrar til å sikre at banken er riktig kapitalisert i forhold til markedets forventninger til kapitalnivå. Banken prises til Bank-4 nivå av Nordic Bond Pricing.

Banken skal til enhver tid ha stabil langsiktig finansiering som tilfredsstillt kravene fra myndighetene. Banken har et minimumsmål for NSFR på 110 %. Banken hadde ved årsskiftet en NSFR på 138 %.

Banken har et langsiktig mål for innskuddsdekning på 70 % målt i egen balanse. Innskuddsdekningen var ved årsskiftet 69,7 %.

Banken har over tid beveget seg bort fra store innskytere, og bygget opp innskuddene med flere og mindre innskytere, samt stadig større andel tidsbundne innskudd. Dette bidrar til en betydelig redusert likviditetsrisiko.

Bankens markedsfinansiering utgjorde totalt MNOK 5.633 som målt mot forvaltningskapitalen på MNOK 19.194 ga en andel på 29,3 % av forvaltningskapitalen. Restløpetiden på markedsfinansieringen var på samme tidspunkt 3 år og 2 mnd., mot styrets ramme på 1,5 år. Banken anser det som markedsmessig viktig å opprettholde en viss størrelse på markedsfinansieringen for å ha likviditet i markedet og for å spre risikoen for den enkelte investor.

Bankens OMF-potensial består av klargjort portefølje for overføring til EBK. Som en beredskap skal banken til enhver tid ha en liste over EBK-kvalifiserte utlån i egne bøker.

2.3.3 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Bankens likviditets- og investeringspolicy fastsetter rammer for tillatte instrumenter, samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Rammene er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for området. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav jf. bankens likviditets- og markedspolicy.

Bankens verdipapirportefølje skal sikre at banken har en tilfredsstillende likviditetsbeholdning av lett omsettelige verdipapirer (LCR-kvalitet). Beholdningen skal også sikre at banken har tilgang på likviditet i en normalsituasjon og i en krisesituasjon. Banken ønsker ikke å ta markedsrisiko for å øke avkastningen ut over det som følger av denne likviditetsforvaltningen.

2.3.4 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap mv. som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Risikoens vesentlighet vises gjennom risiko for økonomiske tap og/eller risiko for manglende måloppnåelse. Bankens operasjonelle risiko skal være lav, og er vedtatt i policy for operasjonell risiko.

Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes rapportering av operasjonelle hendelser. I policy for operasjonell risiko har banken satt rammer for hvor stort økonomisk tap banken aksepterer fra hendelser. Hendelsene logges i register med faktiske og potensielle tap registrert.

2.4 Mål for kapitaldekning

Styret fastsetter årlig bankens kapitalmål blant annet med bakgrunn i bankens ICAAP-analyse. Det gjøres ut fra analysen vedtak av bankens kapitalmål på fire kapitalnivåer: Ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og ansvarlig kapitaldekning samt uvektet kjernekapitaldekning.

Styret har vedtatt at bankens interne kapitalmål skal være 1,0 prosentpoeng over myndighetskrav på alle kapitalnivåer.

For detaljer vises det til årsregnskapets note 5.

3. Bankens retningslinjer for godtgjørelsespolitikk

Aurskog Sparebank er underlagt reguleringer som finansforetak, og godtgjørelsesordningene er utformet i henhold til regelverket.

Ved beslutning om utbetaling av variabel godtgjørelse utover kollektiv bonusordning skal det vurderes om den ansatte faller inn under finansforetaksforskriften om ansatte med vesentlig innvirkning på foretakets risikoprofil. I så fall skal det foretas en kontroll av at kravene til utbetaling av variabel godtgjørelse er ivarettatt i henhold til gjeldende retningslinjer. Denne kontrollen utføres av complianceansvarlig.

Administrasjonen utarbeider årlig en rapport på den generelle godtgjørelsesordningen i banken. Rapporten utarbeides av adm. banksjef, og skal inkludere eventuelle innspill fra interne kontrollfunksjoner. Som uavhengig kontrollfunksjon benyttes bankens internrevisor. Kopi av rapporten skal på forespørsel oversendes Finanstilsynet.

Styret utarbeider årlig en rapport om godtgjørelse som ledende personer har mottatt eller har til gode i løpet av det foregående regnskapsåret. Rapporten skal omfatte godtgjørelse som tidligere, nåværende og fremtidige ledende personer har mottatt eller har til gode i løpet av ett regnskapsår. Informasjonen skal individualiseres per ledende person.

Styret utarbeider årlig en innstilling til retningslinjene for godtgjørelse, basert på overnevnte rapporter. Retningslinjene skal så behandles og godkjennes av bankens representantskap. Retningslinjer som er godkjent av representantskapet og resultatet av avstemningen samt dato, skal uten opphold offentliggjøres på selskapets nettside.